

ЗАКОН

О ПОТВРЂИВАЊУ ПОСЕБНОГ СПОРАЗУМА О ДРУГОЈ КРЕДИТНОЈ ЛИНИЈИ БР. ЦРС1025 02 Е ЗА ФИНАНСИРАЊЕ ПРОГРАМСКЕ ОПЕРАЦИЈЕ ЗА РАЗВОЈНУ ПОЛИТИКУ ЗЕЛЕНОГ РАСТА У СРБИЈИ ИЗМЕЂУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ФРАНЦУСКЕ АГЕНЦИЈЕ ЗА РАЗВОЈ

Члан 1.

Потврђује се Посебни споразум о Другој кредитној линији бр. ЦРС1025 02 Е за финансирање Програмске операције за развојну политику зеленог раста у Србији између Републике Србије и Француске агенције за развој, који је потписан у Београду, 4. јула 2025. године, у оригиналу на енглеском језику.

Члан 2.

Текст Посебног споразума о Другој кредитној линији бр. ЦРС1025 02 Е за финансирање Програмске операције за развојну политику зеленог раста у Србији између Републике Србије и Француске агенције за развој, у оригиналу на енглеском језику и преводу на српски језик гласи:

SECOND CREDIT SPECIFIC AGREEMENT N° CRS1025 02 E
FOR THE FINANCING OF THE SERBIA GREEN AGENDA PROGRAMMATIC
DEVELOPMENT POLICY OPERATION

BETWEEN:

THE REPUBLIC OF SERBIA represented by the Government of the Republic of Serbia, through First Deputy Prime Minister and Minister of Finance, Mr. Siniša Mali, duly authorised to sign this Agreement,

(“**The Republic of Serbia**” or the “**Borrower**”);

AND

AGENCE FRANCAISE DE DEVELOPPEMENT, a French public entity governed by French law, with its registered office at 5, Rue Roland Barthes, 75598 Paris Cedex 12, France, registered with the Trade and Companies Register of Paris under number 775 665 599, represented by Arnaud Dauphin, in his capacity as Director of Western Balkans regional office, duly authorised to sign this Agreement,

(“**AFD**” or the “**Lender**”);

WHEREAS

- (A) The Lender and the Borrower entered into a framework agreement on June 26, 2023, (the “**Framework Agreement**”) for the purpose of financing the Program as defined in Schedule 1A (*Program Description*) of the Framework Agreement (the “**Program**”).
- (B) In the context of the Program, the Borrower intends to implement the Second Program Phase.
- (C) Pursuant to resolution n°C20221268 of its *Conseil d'Administration* dated December 15, 2022, AFD is authorized to enter into a Framework Agreement for making two Credits available to the Borrower for the purpose of financing the Program Phases.
- (D) Pursuant to resolution n°C20221267 of its *Conseil d'Administration* dated December 15, 2022, AFD agreed as well to make available to the Borrower through the Framework Agreement, a first Credit of an aggregate amount of one hundred and thirty five millions euros (EUR 135,000,000) (the “**First Credit**”), under the general conditions set out in the Framework Agreement and the specific conditions set out in the First Credit Specific Agreement.
- (E) Pursuant to decision n°C20241362 of its *Chief Executive Officer* dated December 20, 2024, AFD has agreed to make available to the Borrower through the Framework Agreement, a second Credit of an aggregate amount of one hundred and thirty five millions euros (EUR 135,000,000) (the “**Second Credit**”), under the general conditions set out in the Framework Agreement and the specific conditions set out in this Second Credit Specific Agreement.

THEREFORE, THE PARTIES HAVE AGREED AS FOLLOWS:

1. Definitions and Construction

Capitalised words and expressions used in this Second Credit Specific Agreement (including those appearing in the recitals above and in the Schedules) shall have the

meaning given to them in the Framework Agreement, except as otherwise provided in this Second Credit Specific Agreement.

Words and expressions used in this Second Credit Specific Agreement shall be construed pursuant to the provisions of Schedule 2 (*Definitions & Construction*) of the Framework Agreement, unless a contrary indication appears.

2. Credit

Subject to the terms of the Finance Documents, the Lender makes available to the Borrower the Second Credit in a maximum aggregate amount of one hundred and thirty five million euros (EUR 135,000,000) for the financing of the Second Program Phase of the Program which description is amended, updated and attached as Schedule 1 of this Second Credit Specific Agreement.

3. General Terms and Conditions - Framework Agreement

The terms and conditions set out in out the Framework Agreement constitute an integral part of this Second Credit Specific Agreement.

Then, the terms and conditions applicable to the Second Credit will be those set out in the Framework Agreement completed where applicable by those of this Second Credit Specific Agreement.

4. Availability of the Second Credit and repayment

The Deadline for Drawdown applicable to the Second Credit is February 20, 2026.

The Grace Period applicable to the Second Credit is twenty-four (24) months starting from the Signing Date of the Second Credit Specific Agreement.

The Payment Dates applicable to the Second Credit are April 15 and October 15 of each year.

The number of equal semi-annual instalments in principal amount applicable to the Second Credit is fourteen (14).

The first Payment Date on the principal amount of the Second Credit is October 15, 2027.

The last Payment Date on the principal amount of the Second Credit is April 15, 2034.

5. Financial terms

The financial terms of the Second Credit are as follows:

Amount: one hundred and thirty five million euros (EUR 135,000,000)

Margin: zero point sixty per cent (0.60%) per annum.

Fixed Reference Rate: two point ninety-three per cent (2.93%).

Signing Rate Setting Date: June 23, 2025.

Index Rate as at the Signing Rate Setting Date: three point twenty-eight per cent (3.28%).

Prepayment Compensatory Indemnity: the Prepayment Compensatory will be calculated by applying the following percentage to the amount of the Second Credit which is repaid in advance:

- (a) if the repayment occurs between the Signing Date (included) and the 1st anniversary (excluded) of the Signing Date: two point five per cent (2.5%);
- (b) if the repayment occurs between the 1st anniversary (included) and the 2nd anniversary (excluded) of the Signing Date: one point five per cent (1.5%);
- (c) if the repayment occurs between the 2nd anniversary (included) and the 6th anniversary (excluded) of the Signing Date: one per cent (1%);
- (d) if the repayment occurs after the 6th anniversary (included) of the Signing Date: zero point five per cent (0.5%).

6. Effective Global Rate (*Taux Effectif Global*)

In order to comply with Articles L. 314-1 to L.314-5 and R.314-1 *et seq.* of the French Consumer Code and L. 313-4 of the French Monetary and Financial Code, the Lender informs the Borrower, which the Borrower recognizes and accepts, that the effective global rate (*taux effectif global*) applicable to the Second Credit may be evaluated at an annual rate of three point zero five per cent (3.05%) on the basis of a three hundred and sixty-five (365) day year, and an Interest Period of six (6) months at a period rate of one point fifty-one per cent (1.51%), subject to the following:

- (a) the above rates are given for information purposes only;
- (b) the above rates are calculated on the basis that:
 - (i) drawdown of the Second Credit in full at fixed rate on the Signing Date of the Second Credit Specific Agreement;
 - (ii) the fixed rate for the duration of the facility should be equal to two point ninety-three per cent (2.93%) per annum;
- (c) the above rates take into account the fees and costs payable by the Borrower under this Second Credit Specific Agreement, assuming that such fees and costs will remain fixed and will apply until the repayment in full of the Second Credit.

7. Representations

On the Signing Date of the Second Credit Specific Agreement, the Borrower represents that the representations and warranties given pursuant to Clause 12 (*Representations and Warranties*) of the Framework Agreement are accurate.

8. Complementary representations

The Borrower represents that it has not committed or participated in any act contrary to any anti-Money Laundering and counter-Terrorist Financing applicable law.

9. Complementary undertakings

9.1 Investigations

The Borrower shall undertake to cooperate with the Lender or any third party mandated by the Lender in the event of an allegation of any Prohibited Practices in connection with the Program and extend all necessary assistance for satisfactory completion of such investigation.

Non-compliance with this Clause by the Borrower could, at the discretion of the Lender, constitute a Non-Cooperative Practice as defined in the Framework Agreement.

10. Governing law, enforcement and election of domicile

(a) Governing Law

This Second Credit Specific Agreement is governed by French law.

(b) Arbitration

Any dispute arising out of or in connection with the Second Credit Specific Agreement shall be referred to and finally settled by arbitration under the Rules of Conciliation and Arbitration of the International Chamber of Commerce applicable on the date of commencement of arbitration proceedings, by one or more arbitrators to be appointed in accordance with such Rules.

The seat of arbitration shall be Paris and the language of arbitration shall be English.

This arbitration clause shall remain in full force and effect if the Second Credit Specific Agreement is declared void or is terminated or cancelled and following expiry of the Second Credit Specific Agreement. The Parties' contractual obligations under the Second Credit Specific Agreement are not suspended if a Party initiates legal proceedings against the other Party.

The Parties expressly agree that, by signing the Second Credit Specific Agreement, the Borrower irrevocably waives all rights of immunity in respect of jurisdiction or performance on which it could otherwise rely.

For the avoidance of doubt, this waiver includes a waiver of immunity from:

- (i) Any suit or legal, judicial or arbitral process arising out of, in relation to or in connection with this Second Credit Specific Agreement;
- (ii) Giving of any relief by way of injunction or order for specific performance or for the recovery of assets or revenues;
- (iii) Any effort to confirm, recognize, enforce or execute any decision, settlement, award judgment, execution order or, in an action in rem, any effort for the arrest, for the arrest, detention or sale of any of its assets and revenues that result from any arbitration, or any legal, judicial or administrative proceedings.

The Borrower does not waive any immunity in respect of any present or future (i) "premises of the mission" as defined in the Vienna Convention on Diplomatic Relations signed in 1961, (ii) "consular premises" as defined in the Vienna Convention on Consular Relations signed in 1963, (iii) assets that cannot be in commerce, (iv) military property or military assets and buildings, weapons and

equipment designated for defence, state and public security, (v) receivables the assignment of which is restricted by law, (vi) natural resources, common use items, grids in public ownership, river basin land and water facilities in public ownership, protected natural heritage in public ownership and cultural heritage in public ownership, (vii) real estate in public ownership which is, partly or entirely, used by the authorities of the Republic of Serbia, autonomous provinces or local self-government for the purpose of exercising their rights and duties; (viii) the state's, autonomous province's or local government's stocks and shares in companies and public enterprises, unless the relevant entity consented to the establishment of a pledge over such stocks or shares, (ix) movable or immovable assets of health institutions, unless a mortgage was established based on the government's decision, (x) monetary assets and financial instruments determined as financial collateral in accordance with the law regulating financial collateral including monetary assets and financial instruments which are pledged in accordance with such law or (xi) other assets exempt from enforcement by international law or international treaties.

(c) Election of domicile

Without prejudice to any applicable law, for the purposes of serving judicial and extrajudicial documents in connection with any action or proceedings referred to above, the Borrower irrevocably elects domicile at the address set out in Clause 18.1 (*Communications in writing and addresses*) of the Framework Agreement for service of process, and AFD chooses the address "*AFD SIEGE*" set out in Clause 18.1 (*Communications in writing and addresses*) of the Framework Agreement for service of process.

11. Entry into Force

This Second Credit Specific Agreement comes into force on the Effective Date, as defined in Framework Agreement and remains in full force and effect for as long as any amount is outstanding under the Second Credit Specific Agreement.

Executed in three (3) originals, one (1) for the Lender and two (2) for the Borrower, in Belgrade, the Republic of Serbia, on July 4, 2025.

THE BORROWER

THE REPUBLIC OF SERBIA

Represented by:

Name: Siniša Mali

Capacity: First Deputy Prime Minister and Minister of Finance

THE LENDER

AGENCE FRANCAISE DE DEVELOPPEMENT

Represented by :

Name: Arnaud Dauphin

Capacity: Director of Western Balkans regional office

Co-signatory, His Excellency Mr. Pierre Cochard, Ambassador of France

SCHEDULE 1: PROGRAM DESCRIPTION

Prior actions for DPL 1 and DPL2		Results		
Prior Actions under DPL 1	Prior Actions for DPL 2	Indicator Name	Baseline	Target
<i>Pillar I - Program Development Objective A: Align fiscal management with the climate-change agenda</i>				
Prior Action #1: The Borrower has introduced the legal obligation to publish in-year budget execution information (covering the first six and nine months of budget execution), with functional and administrative breakdowns as in the original budget, to increase transparency in budgetary expenditures, including on environment and climate related activities, as evidenced by amendments to the Budget System Law, duly published in the Borrower's Official Gazette No. 138, on December 12, 2022.	Prior Action #1: The Borrower has increased transparency in budgetary process by: (i) introduction of tagging of "green" budget expenditures in order to make more transparent information on spending on environment and climate-related activities by enacting amendments to the Budget System Law, Article 35, related to budgetary instructions and Article 79 related to the content of the final account, as evidenced by amendments to the Budget System Law, published in the Official Gazette No. 94/2024, dated November 28, 2024, and (ii) adoption of the annual plan for expansion of the coverage of budget beneficiaries with gender responsive budget, as evidenced by the Plan for introduction of the gender responsive budget in 2025, adopted by the Ministry of Finance on March 29, 2024.	Results Indicator #1: a) In-year reports on central government's budget execution published. b) Number of budgetary beneficiaries which include budget program indicators on gender expenditures.	a) No (2022) b) 45 (2022)	a) Yes, two in-year reports (2025) b) 60 (2025)
Prior Action #2: The Borrower, pursuant to the Methodology for Fiscal Risk Monitoring, developed fiscal risk	Prior Action #2: The Borrower has introduced analysis and estimates of the possible fiscal impact of disasters-related	Results Indicators #2: The borrower started publishing the	No (2022)	Yes (2025)

Prior actions for DPL 1 and DPL2		Results		
models to quantify fiscal risks over the medium-term, as included in the Fiscal Strategy, and introduced the obligation to produce in-year and annual fiscal risk reports, as evidenced by Government Decision 05 No. 40-9575/2021, duly published in the Borrower's Official Gazette No. 99, dated October 22, 2021.	events as the mandatory section of the Fiscal Strategy in order to include that information when assessing the medium-term fiscal framework starting with the 2026 Fiscal Strategy, by amending the Budget System Law article 27 related to the content of the Fiscal Strategy, as evidenced by amendments to the Budget System Law, published in the Borrower's Official Gazette No 94/2024, dated November 28, 2024.	assessments of fiscal risks related to natural disasters in the Fiscal Strategy.		
Prior Action #3: The Borrower has introduced additional environmental and climate-related criteria to evaluate public investment projects, submitted by Budget Beneficiaries to the MoF for financing from the Government's budget, and prioritize those public investment projects with positive impact on the environment and climate change, as evidenced by the amendments to the Decree on Management of Capital Projects, duly published in the Borrower's Official Gazette No. 139, dated December 16, 2022.		Results Indicators #3: Share of environment and climate change related projects in total capital budget	n.a. (2021)	15 percent (2025)
Pillar II – Program Development Objective B: Accelerate the clean energy transition				

Prior actions for DPL 1 and DPL2		Results		
Prior Action #4: The Borrower, pursuant to the Law on the Use of Renewable Energy Sources, has (i) enabled implementation of auctions for renewable energy capacity, as evidenced by (a) the Decree on market premium model agreement (Decree 05 No. 110-9353/2021-1), and (b) the Decree on market premiums and feed-in tariff (Decree 05 No. 110-9352/2021-1), both duly published in the Borrower's Official Gazette No. 112/2021, dated November 26, 2021; and (ii) introduced a simplified registration procedure for prosumers, as evidenced by the Decree on the criteria, conditions, and manner of calculating mutual financial claims between self-consumers and suppliers (Decree 5 No. 110-7592/2021-2) duly published in the Borrower's Official Gazette No. 83, dated August 27, 2021.	Prior Action #3 (i): The Borrower has updated the regulatory framework for the implementation of the second auctions for renewable energy capacities, based on the amended Law on the Use of Renewable Energy Sources, published in the Borrower's Official Gazette No. 35/23, dated April 29, 2023, in order to increase renewable energy generation capacities, as evidenced by: 1) Decree on the Quota in the Market Premium System for Wind Farms, published in Borrower's Official Gazette No. 90/2024, dated November 15, 2024; 2) Decree on the Quota in the Market Premium System for Solar Power Plant, published in Borrower's Official Gazette No. 90/2024, dated November 15, 2024; 3) Decision on the Maximum Offered Price for Electricity for the Needs of Auctions in the Market Premium System, published in Borrower's Official Gazette No. 90/2024, dated November 15, 2024; and 4) Amendments to the Decree on market premium and feed in tariff published in Borrower's Official Gazette No. 90/2024, dated November 15, 2024.	Results Indicators #4:		
	Prior Action #3 (ii): The Borrower has mandated the Ministry of Mining and Energy to formulate the hydrogen	a) Renewable energy capacity enabled with policy support b) MW of cumulative renewable energy capacity procured through auctions.	a) 0 (2021) b) 0 (2021)	a) 750 MW (2025) b) 750 MW

Prior actions for DPL 1 and DPL2		Results		
	development and usage program in order to decrease GHG emissions in line with the EU Acquis, as evidenced by the amendments to the Energy Law, published in the Official Gazette of the RS No. 94/2024, dated November 28, 2024.			
Prior Action #5: The Borrower has revised the Rulebook on Internal Organization and Job Systematization (Rulebook No. 110-00-00085/2021-08, dated October 7, 2021) to enable the Energy Efficiency Administration to scale up programs for residential clean energy, as evidenced by the Government Decision 05 No. 110-10364/2021, dated November 10, 2021.	Prior Action #4: The Borrower has: (a) enabled implementation of the energy audit methodology as evidenced by the Rulebook prescribing the content of the energy audit report according to the categories of the energy audit, published in Borrower's Official Gazette No. 63/2023, dated July 28, 2023; (b) defined the legal framework for eco-design of various energy-related products in order to promote energy efficiency related activities, as evidenced by adopted Set of Rulebooks on the Product Eco-design published in Borrower's Official Gazette.	Results Indicator #5: Financing mobilized per year for investment in residential energy efficiency by the programs of the MoME.	US\$ 0 million (2020)	US\$ 38 million (2025)
Prior Action #6: The Borrower, pursuant to the Energy Law and in order to promote transparent, and non-discriminatory access to the distribution grid for renewable energy prosumers and electricity retail service providers, has separated the Borrower-owned	Prior Action #5 (i): The Borrower has approved the transformation of the legal form of the power company "Elektroprivreda Srbije" from a public enterprise into a joint-stock company, as evidenced by Government Decision 05 No.023-3090/2023, dated April 6, 2023,	Results Indicator #6: a) The distribution system operator is fully unbundled from generation and supply activities.	a) No (2021)	a) Yes (2025)

Prior actions for DPL 1 and DPL2		Results		
distribution system operator ("EPS Distribucija Ltd. Belgrade") from the Borrower-owned power company ("PE Elektroprivreda Srbije"), by establishing and licensing a separate, and independent Borrower-owned legal entity ("Elektrodistribucija Srbije Ltd. Belgrade"), as evidenced by the Consolidated text of the Decision on the Incorporation of the "Elektrodistribucija Srbije Ltd. Belgrade", No. 2460800-08.01-183456/1-22, dated April 28, 2022, notarized under certification No. UOP-T 12-2022, dated July 7, 2022.	published in Borrower's Official Gazette No. 27/2023, dated April 7, 2023. Prior Action #5 (ii): The Ministry of Environmental Protection issued first GHG emissions permits to the thermal power, cogeneration and heating plants of the "Elektroprivreda Srbije" JSC, based on previously approved GHG emission monitoring plans, for the purpose of measurement and reporting of carbon emissions of "Elektroprivreda Srbije" JSC, pursuant to the provisions of the Law on Climate Change, as evidenced by the public list of issued permit, published by the MoEP.	b) Percent of power plant output with approved carbon emissions monitoring system.	b) 0 (2021)	b) 95% (2025)
Prior Action #7 The Borrower: i) has expanded the benefits coverage for energy-vulnerable customers, as evidenced by the Decree on Energy Vulnerable Customers (Decree 05 No. 110-9890/2022-1), duly published in the Borrower's Official Gazette No. 137/2022, dated December 9, 2022; and (ii) through its Council of the Energy Agency, has approved an increase of the electricity tariff for guaranteed supply to achieve sustainable tariff levels over the medium term, as evidenced by (a)		Results Indicator #7: (a) Share of households receiving rebates to their energy bills under the protection program for Energy Vulnerable Customers. (b) Percent increase in the average electricity price for customers entitled to a guaranteed	a) 2.7% (2021) b) 3.4% (2021)	a) 6.4% (2025) b) 15% (2025)

[illegible]

Prior actions for DPL 1 and DPL2		Results		
	2023); and 4) the adoption and publication of the first National Inventory of GHG emissions, as evidenced by the Government Decision 05 No. 353-11715/2024-2, dated December 5, 2024.		c) 0 (2020)	c) 7 (2025)
Prior Action #9: The Borrower has aligned national policy and legislation with the EU Waste Framework Directive, as evidenced by the (i) adoption of the National Waste Management Program and Action Plan through Government Decision 05 No. 353-588/2022-1, duly published in the Borrower's Official Gazette No. 12/2022, dated February 1, 2022, and (ii) submission to the Parliament of the Amendment to the Law on Waste Management, through Government notice 05 No. 011-10810/2022-2, dated December 30, 2022.	Prior Action #7 (i): The Borrower has developed a strategic and legislative framework for sludge management in order to align with the EU sludge legislation, as evidenced by: 1) the National Sludge Management Program and Action Plan, published in the Borrower's Official Gazette No. 84/2023, dated October 5, 2023, and 2) the Decree on Sewage Sludge Management, published in Borrower's Official Gazette No. 103/2023, November 21, 2023.	Results Indicator #9: a) Accessibility of the population to sanitary landfills in the Republic of Serbia;	a) 42% (2021)	a) 55% (2025)
	Prior Action #7 (ii): The Borrower has adopted legislation needed for environmentally sound management and increased reuse and recycling rates of the construction waste by adopting the Decree on management of construction and demolition waste, published in Borrower's Official Gazette No. 93/2023, dated October 27, 2023, as corrected pursuant to the corrigendum published in Borrower's Official Gazette No. 94/2023, dated October 30, 2023.	b) Number of unsanitary landfills under remediation;	b) 0 (2020)	b) 4 (2025)
		c) Multiple management/disposal options for sewage sludge created in Serbian strategic and legal framework.	c) No (2020)	c) Yes (2025)

Prior actions for DPL 1 and DPL2		Results	
Prior Action #10: The Borrower has aligned national policy and legislation with the EU National Emissions Ceiling Directive and the Air Quality Framework Directive, as evidenced by adoption of the Air Protection Program in the Republic of Serbia for the period from 2022 to 2030 with an Action Plan, including specific interventions to address emissions from medium combustion plants, duly published in the Borrower's Official Gazette No. 140, dated December 22, 2022.	Prior Action #8: The borrower has enabled issuance of emission permits through the new online portal by adopting: 1) the Rulebook on the application for an integrated pollution prevention and control permit, as published in Borrower's Official Gazette No. 4/2024, dated January 19, 2024; and 2) the Rulebook on the format and content of the application for integrated permit, published in Borrower's Official Gazette No. 4/2024, dated January 19, 2024.	Results Indicator #10: a) Share of medium combustion plants (MCPs) with a thermal power from 1 to 50 MW out of the total number of MCPs registered in the National Register of Pollution Sources database.	a) 0 (2020) a) 35% (2025)
		b) Number of integrated permits issued.	b) 36 (2020) b) 55 (2025)

ПОСЕБНИ СПОРАЗУМ О ДРУГОЈ КРЕДИТНОЈ ЛИНИЈИ БР. ЦРС1025 02 Е
ФИНАНСИРАЊЕ ПРОГРАМСКЕ ОПЕРАЦИЈЕ ЗА РАЗВОЈНУ ПОЛИТИКУ
ЗЕЛЕНОГ РАСТА У СРБИЈИ

ЗАКЉУЧЕН ИЗМЕЂУ:

РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, коју заступа Влада Републике Србије, посредством првог потпредседника Владе и министра финансија Сенише Малог, који је овлашћен да потпише овај споразум,

(у даљем тексту: „**Република Србија**” или „**Зајмопримац**”);

И

ФРАНЦУСКЕ АГЕНЦИЈЕ ЗА РАЗВОЈ, јавног субјекта Француске чије пословање је уређено правом Француске, са седиштем на адреси 5, Rue Roland Barthes, 75598 Paris Cedex 12, Француска, уписаног у Трговински и регистар привредних друштава у Паризу под бројем 775 665 599, коју заступа Арно Дофен (*Arnaud Dauphin*), у својству директора Регионалне канцеларије за Западни Балкан, који је овлашћен да потпише овај споразум,

(у даљем тексту: „**АФД**” или „**Зајмодавац**”);

БУДУЋИ ДА

- (А) Зајмодавац и Зајмопримац су закључили оквирни споразум на дан 26. јуна 2023. године (у даљем тексту: „**Оквирни споразум**”) у циљу финансирања Програма у складу са дефиницијом из Прилога 1А (*Опис Програма*) Оквирног споразума (у даљем тексту: „**Програм**”).
- (Б) У контексту Програма, Зајмопримац намерава да реализује Другу фазу Програма.
- (Ц) У складу са одлуком свог Управног одбора (*Conseil d'Administration*) бр. Ц20221268 од 15. децембра 2022. године, АФД је овлашћена да закључи Оквирни споразум ради стављања Зајмопримцу на располагање два Кредита у сврху финансирања Фаза Програма.
- (Д) У складу са одлуком бр. Ц20221267 Управног одбора од 15. децембра 2022. године, АФД се такође сагласио да учини доступним Зајмопримцу, кроз Оквирни споразум, први Кредит у укупном износу од стотину тридесет пет милиона евра (135.000.000 ЕУР) („**Први кредит**”), под општим условима из Оквирног споразума и посебним условима наведеним у Посебном споразуму о Првом кредиту.
- (Е) У складу са одлуком свог *директора* бр. Ц20241362 од 20. децембра 2024. године, АФД се сагласила да Зајмопримцу у складу са Оквирним споразумом стави на располагање други Кредит у укупном износу од стотину тридесет пет милиона евра (135.000.000 ЕУР) (у даљем тексту: „**Други кредит**”), под општим условима из Оквирног споразума и посебним условима из овог Посебног споразума о Другом кредиту.

НА ОСНОВУ НАПРЕД НАВЕДЕНОГ, СТРАНЕ СУ СЕ СТОГА СПОРАЗУМЕЛЕ О СЛЕДЕЋЕМ:

1. Дефиниције и тумачење

Речи и изрази написани великим почетним словом који се користе у овом Посебном споразуму о Другом кредиту (укључујући и у напред наведеној преамбули и у Прилозима) имају значења која су им дата у Оквирном споразуму, осим ако у овом Посебном споразуму о Другом кредиту није прописано другачије.

Речи и изрази који се користе у овом Посебном споразуму о Другом кредиту тумаче се у складу са одредбама Прилога 2 (*Дефиниције и тумачење*) Оквирног споразума, осим ако није наведено другачије.

2. Кредит

У складу са условима из Финансијске документације, Зајмодавац ставља на располагање Зајмопримцу Други кредит у максималном укупном износу од стотину тридесет пет милиона евра (135.000.000 ЕУР) за финансирање Друге фазе Програма, чији измењени, ажурирани и приложени опис је дат у Прилогу 1 овог Посебног споразума о Другом кредиту.

3. Општи услови – Оквирни споразум

Услови из Оквирног споразума чине саставни део овог Посебног споразума о Другом кредиту.

Сходно томе, услови који се примењују на Други кредит су услови из Оквирног споразума допуњени, тамо где је то примењиво, условима из овог Посебног споразума о Другом кредиту.

4. Расположивост Другог кредита и отплата

Рок за повлачење средстава који се примењује на Други кредит је 20. фебруар 2026. године.

Период почека који се примењује на Други кредит је двадесет четири (24) месеца почевши од Датума потписивања Посебног споразума о Другом кредиту.

Датуми плаћања који се примењују на Други кредит су 15. април и 15. октобар сваке године.

Број једнаких полугодишњих рата главнице које се примењују на Други кредит је четрнаест (14).

Први Датум плаћања главнице Другог кредита је 15. октобар 2027. године.

Последњи Датум плаћања главнице Другог кредита је 15. април 2034. године.

5. Финансијски услови

Финансијски услови Другог кредита су следећи:

Износ: стотину тридесет пет милиона евра (135.000.000 ЕУР)

Маржа: нула кома шездесет одсто (0,60%) годишње.

Фиксна референтна стопа: два кома деведесет три одсто (2,93%).

Датум утврђивања почетне каматне стопе: 23. јун 2025. године.

Индексна стопа на Дан утврђивања почетне каматне стопе: три кома двадесет осам одсто (3.28%).

Обештећење за превремену отплату: Обештећење за превремену отплату обрачунава се применом следећих процената на износ Другог кредита који се превремено отплати:

- (а) ако отплата наступи између Датума потписивања (укључујући и тај дан) и прве годишњице Датума потписивања (искључујући тај дан): два кома пет одсто (2,5%);
- (б) ако отплата наступи између прве годишњице Датума потписивања (укључујући и тај дан) и друге годишњице Датума потписивања (искључујући тај дан): један кома пет одсто (1,5%);
- (ц) ако отплата наступи између друге годишњице Датума потписивања (укључујући и тај дан) и шесте годишњице Датума потписивања (искључујући тај дан): један одсто (1%);
- (д) ако отплата наступи након шесте годишњице Датума потписивања (укључујући и тај дан): нула кома пет одсто (0,5%).

6. Ефективна укупна стопа (Taux Effectif Global)

У складу са Члановима од L. 314-1 до L.314-5 и R.314-1 и даље Привредног законика Француске и Чланом L. 313-4 Монетарног и финансијског законика Француске, Зајмодавац обавештава Зајмопримца, а Зајмопримац прима к знању и прихвата, да ефективна укупна стопа (*taux effectif global*) која се примењује на Други кредит може бити обрачуната по годишњој стопи од три кома нула пет одсто (3,05%) на основу године од триста шездесет пет (365) дана и уз Каматни период од шест (6) месеци по стопи периода од један кома педесет један одсто (1,51%), при чему су:

- (а) напред наведене стопе дате само у информативне сврхе;
- (б) напред наведене стопе обрачунате на основу следећег:
 - (i) повлачење Другог кредита у потпуности по фиксној стопи на Датум потписивања Посебног споразума о Другом кредиту;
 - (ii) фиксна стопа за читаво трајање кредитне линије треба да износи два кома деведесет три одсто (2,93%) годишње;
- (ц) код напред наведених стопа у обзир узете накнаде и трошкови које сноси Зајмопримац у складу са овим Посебним споразума о Другом кредиту, под условом да те накнаде и трошкови остају фиксни и примењују се све до отплате Другог кредита у целини.

7. Изјаве

На Дан потписивања Посебног споразума о Другом кредиту, Зајмопримац изјављује да су изјаве и гаранције дате у складу са Чланом 12 (*Изјаве и гаранције*) Оквирног споразума тачне.

8. Допунске изјаве

Зајмопримац изјављује да није извршио ниједну радњу супротну било ком меродавном закону о спречавању прања новца и финансирања тероризма нити је учествовао у таквој радњи.

9. Допунске обавезе

9.1. Истраге

Зајмопримац се обавезује да сарађује са Зајмодавцем или било којом трећом страном коју је Зајмодавац овластио у случају навода о било каквим Забрањеним радњама у вези са Програмом и да пружи сву неопходну помоћ за задовољавајуће завршетак такве истраге.

Непоштовање ове клаузуле од стране Зајмопримца може, по нахођењу Зајмодавца, представљати Радњу ометања сарадње како је дефинисано у Оквирном споразуму.

10. Меродавно право, извршење и избор седишта

(а) Меродавно право

На овај Посебни споразум о Другом кредиту примењује се право Француске.

(б) Арбитража

Сваки спор који настане поводом Посебног споразума о Другом кредиту или у вези са њим упућује се на арбитражу и коначно решава тим путем у складу са Арбитражним правилима Међународне привредне коморе која се примењују на дан почетка арбитражног поступка, и то од стране једног или више арбитра који ће бити именовани у складу са тим Правилима.

Седиште арбитраже је у Паризу, а језик арбитраже је енглески.

Ова одредба о арбитражи остаје на снази и примењује се у потпуности ако се Посебни споразум о Другом кредиту прогласи ништавним или раскине или откаже и након истека Посебног споразума о Другом кредиту. Уговорне обавезе Страна у складу са Посебним споразумом о Другом кредиту не престају да важе ако једна Страна покрене судски поступак против друге Стране.

Стране изражавају изричиту сагласност да се, потписивањем Посебног споразума о Другом кредиту, Зајмопримац неопозиво одриче свих права на имунитет у погледу надлежности или извршења на који би иначе могао да се позове.

Да би се избегла свака сумња, ово одрицање обухвата одрицање од имунитета од:

- (i) било какве тужбе или правног, судског или арбитражног поступка који проистиче из овог Посебног споразума о Другом кредиту или је везан за њега или се односи на њега;
- (ii) изрицања заштитних мера или судског налога ради извршавања одређене радње или повраћаја имовине или прихода;

- (iii) било које радње у циљу потврђивања, признавања, извршења или спровођења било какве одлуке, намирења, досуђења, извршног решења или, у случају стварне тужбе, било које радње у циљу пленидбе, одузимања или продаје било које његове имовине и прихода који проистичу из арбитраже или било ког правног, судског или управног поступка.

Зајмопримац се не одриче било каквог имунитета у погледу било којих садашњих или будућих (i) „просторија мисије” у складу са дефиницијом из Бечке конвенције о дипломатским односима из 1961. године, (ii) „конзуларних просторија” у складу са дефиницијом из Бечке конвенције о конзуларним односима из 1963. године, (iii) имовине која није предмет правног промета, (iv) војне имовине и објеката, оружја и опреме намењених одбрани и државној и јавној безбедности, (v) потраживања чији је пренос ограничен законом, (vi) природних богатстава, добара у општој употреби, мрежа у јавној својини, водног земљишта и водних објеката у јавној својини, заштићених природних добара у јавној својини, културних добара у јавној својини, (vii) непокретности у јавној својини које, у целини или делимично, користе органи Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе за остваривање њихових права и дужности; (viii) удела односно акција које јавна предузећа и привредна друштва чији је власник држава, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе имају у привредним друштвима, осим уколико постоји сагласност државе, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе на успостављање залоге на тим уделима, односно акцијама; (ix) покретних и непокретних ствари које користе здравствене установе, осим у случајевима у којима је хипотека заснована на основу одлуке Владе; (x) новчаних средстава и финансијских инструмената који су утврђени као средство обезбеђења у складу са законом којим се уређује финансијско обезбеђење, укључујући новчана средства и финансијске инструменте на којима је установљено заложно право у складу са тим законом или (xi) других права и ствари који су међународним правом или међународним уговором изузети од извршења.

(ц) Избор седишта

Без дирања у одредбе било ког примењивог закона, за потребе доставе судских и вансудских писмена у вези са било којом горе наведеном радњом или поступком, Зајмопримац за потребе доставе неопозиво бира седиште на адреси из Члана 18.1 (*Писмена комуникација и адресе*) Оквирног споразума, а АФД за потребе доставе бира адресу „AFD SIEGE” из Члана 18.1 (*Писмена комуникација и адресе*) Оквирног споразума.

11. Ступање на снагу

Овај Посебни споразум о Другом кредиту ступа на снагу на Датум ступања на снагу, како је наведено у Оквирном споразуму, и остаје на снази и примењује се све док преостане било који износ за плаћање према Посебном споразуму о Другом кредиту.

Овај споразум је сачињен у три (3) изворна примерка, један (1) за Зајмодавца и два (2) за Зајмопримца, и потписан у Београду, Република Србија, на дан 4. јули 2025. године.

ЗАЈМОПРИМАЦ

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

Коју заступа:

Име и презиме: Синиша Мали

У својству: првог потпредседника Владе и министра финансија

ЗАЈМОДАВАЦ

ФРАНЦУСКА АГЕНЦИЈА ЗА РАЗВОЈ

Коју заступа:

Име и презиме: Арно Дофен (*Arnaud Dauphin*)

У својству: директора Регионалне канцеларије за Западни Балкан

Супотписник, његова екселенција г-дин Пјер Кошар (*Pierre Cochard*), амбасадор Француске

ПРИЛОГ 1: ОПИС ПРОГРАМА

Претходне активности за ДПЛ 1 и за ДПЛ 2		Резултати		
Претходне активности у оквиру ДПЛ 1	Претходне активности у оквиру ДПЛ 2	Показатељ	Полазна вредност	Циљ
Стуб I – Развојни циљ Програма А: Боља усклађеност фискалног управљања са агендом о климатским променама				
Претходна активност #1: Зајмопримац је увео законску обавезу објављивања информација о извршењу буџета током године (које се односе на првих шест и девет месеци извршења буџета), према функционалној и административној буџетској класификацији, у циљу повећања транспарентности буџетских расхода, укључујући и активности које се односе на животну средину и климу, што је документовано изменама и допунама Закона о буџетском систему, уредно објављеним у Службеном гласнику Зајмопримца бр. 138, од 12. децембра 2022. године.	Претходна активност #1: Зајмопримац је повећао транспарентност у буџетском процесу: (i) увођењем означавања „зелених“ буџетских расхода у циљу транспарентнијег информисања о потрошњи на животну средину и активности везане за климу доношењем измена и допуна Закона о буџетском систему, члана 35. који се односи на буџетска упутства и члана 79. који се односи на садржај завршног рачуна закона, што је извршено изменама Закона о буџетском систему и објављено у Службеном гласнику. бр. 94/2024 од 28. новембра 2024. године и (ii) усвајање годишњег плана за проширење обухвата буџетских корисника родно одговорним буџетом, о чему сведочи План за увођење родно одговорног буџета за 2025. годину, који је Министарство финансија усвојило 29. марта 2024. године.	Показатељ резултата #1: а) Објављивање извештаја током године о извршењу буџета централног нивоа власти. б) Број буџетских корисника који укључују индикаторе буџетског програма о родним расходима.	а) Не (2022. год.) б) 45 (2022. год.)	а) Да, два ивештаја у току године (2025. год.) б) 60 (2025. год.)
Претходна активност #2: У складу са Методологијом за праћење фискалних ризика, Зајмопримац је израдио моделе фискалних ризика како би се квантификовали средњорочни фискални ризици, као што је дефинисано	Претходна активност #2: Зајмопримац је увео анализу и процену могућег фискалног утицаја катастрофалних догађаја као обавезни део Фискалне стратегије како би те информације укључио приликом процене средњорочног фискалног оквира почев од	Показатељ резултата #2: Зајмопримац је почео да објављује у Фискалној стратегији процене фискалних	Не (2022. год.)	Да (2025. год.)

Претходне активности за ДПЛ 1 и за ДПЛ 2		Резултати		
Фискалном стратегијом и увео обавезу израде извештаја о фискалним ризицима током године, као и годишњих извештаја, што је документовано у Одлука Владе 05 бр. 40-9575/2021, уредно објављеној у Службеном гласнику Зајмопримца бр. 99, од 22. октобра 2021. године.	Фискалне стратегије за 2026. годину, изменом члана 27 Закона о буџетском систему у вези са садржајем Фискалне стратегије, о чему сведоче измене Закона о буџетском систему, објављене Службеном гласнику Зајмопримца бр. 94/2024 од 28. новембра 2024. године.	ризика намењених за решавање природних непогода		
Претходна активност #3: Зајмопримац је увео додатне критеријуме који се односе на животну средину и климу за евалуацију пројеката капиталних улагања, које Буџетски корисници подносе Министарству финансија и који се финансирају из буџета како би се приоритет дао пројектима који имају позитиван утицај на животну средину и климатске промене, што је документовано изменама и допунама Уредбе о управљању капиталним пројектима, уредно објављеној у Службеном гласнику Зајмопримца бр. 139 од 16. децембра 2022. године.		Показатељ резултата #3: Удео пројеката који се односе на животну средину и климатске промене у укупном износу капиталних улагања.	Није познато (2021. год.)	15 процената (2025. год.)
Стуб II – Развојни циљ Програма Б: Убрзавање преласка на чисту енергију				
Претходна активност #4: У складу са Законом о коришћењу обновљивих извора енергије, Зајмопримац је (i) омогућио имплементацију аукција капацитета из обновљивих извора енергије, као што је документовано (а) Уредбом о моделу уговора о тржишној премији (Уредба 05 бр. 110-9353/2021-1)	Претходна активност #3 (i): Зајмопримац је ажурирао регулаторни оквир за спровођење друге аукције за капацитете обновљивих извора енергије, на основу измењеног Закона о коришћењу обновљивих извора енергије, објављеног у Службеном гласнику Зајмопримца бр. 35/23 од 29. априла 2023. године, у циљу повећања капацитета	Показатељ резултата #4: (а) Капацитет из обновљивих извора енергије остварен на основу програмске подршке	а) 0 (2021. год.)	а) 750 MW (2025. год.)

Претходне активности за ДПЛ 1 и за ДПЛ 2		Резултати		
и (б) Уредбом о тржишној премији и <i>feed-in</i> тарифи (Уредба 05 бр. 110-9352/2021-1), уредно објављеним у Службеном гласнику Зајмопримца бр. 112/2021, од 26. новембра 2021. године; и (ii) увео поједностављену процедуру регистрације купца-произвођача, што је документовано Уредбом о критеријумима, условима и начину обрачуна потраживања између купца-произвођача и снабдевача (Уредба 5 бр. 110-7592/2021-2) уредно објављеној у Службеном гласнику Зајмопримца бр. 83, од 27. августа 2021. године.	добитијених из обновљивих извора енергије, што се осликава у: 1) Уредби о квоти у систему тржишне премије за ветроелектране, објављеној у Службеном гласнику Зајмопримца бр. 90/2024 од 15. новембра 2024. године; 2) Уредби о квоти у систему тржишне премије за соларне електране, објављеној у Службеном гласнику Зајмопримца број 90/2024 од 15. новембра 2024. године; 3) Одлуци о максималној понуђеној цени за електричну енергију за потребе аукција у систему тржишне премије, објављеној у Службеном гласнику Зајмопримца број 90/2024 од 15. новембра 2024. године; и 4) Изменама и допунама Уредбе о тржишној премији и <i>feed-in</i> тарифи која је објављена у Службеном гласнику Зајмопримца бр. 90/2024 од 15. новембра 2024. године. Претходна активност #3 (ii): Зајмопримац је задужио Министарство рударства и енергетике да формулише програм развоја и коришћења водоника у циљу смањења емисија ГХГ у складу са правним тековинама ЕУ, о чему сведоче измене и допуне Закона о енергетици, објављене у Службеном гласнику РС бр. 94/2024 од 28. новембра 2024. године.	(б)MW укупних капацитета из обновљивих извора енергије набављени применом аукција.	б) 0 (2021. год.)	б) 750 MW
Претходна активност #5: Зајмопримац је изменио и допунио Правилник о организацији и систематизацији радних места (Правилник бр. 110-00-00085/2021-08, од 7. октобра 2021.	Претходна активност #4: Зајмопримац је: (а) омогућио примену методологије енергетског прегледа о чему доказује Правилник којим се прописује садржај извештаја о енергетском прегледу по	Показатељ резултата #5: Мобилисана средства на годишњем нивоу за финансирање	US\$ 0 милиона (2020. год.)	US\$ 38 милиона (2025. год.)

Претходне активности за ДПЛ 1 и за ДПЛ 2		Резултати		
године) како би се омогућило Агенцији за енергетску ефикасност да прошири програме намењене чистој енергији у домаћинствима, што је документовано Одлуком Владе 05 бр. 110-10364/2021, од 10. новембра 2021. године.	категоријама енергетског прегледа, објављен у Службеном гласнику Зајмопримца број 63/2023 од 28. јула 2023. године; (б) дефинисао правни оквир за еко-дизајн различитих енергетских производа у циљу промовисања активности везаних за енергетску ефикасност, о чему сведочи усвојени Сет правилника о еко дизајну производа објављен у Службеном гласнику Зајмопримца.	улагања у енергетску ефикасност домаћинства по програмима МРЕ.		
Претходна активност #6: У складу са Законом о енергетици и у циљу промовисања транспарентности, недискриминаторног приступа дистрибутивної мрежи за купце-произвођаче обновљиве енергије и малопродајне снабдеваче електричне енергије, Зајмопримац је одвојио оператера дистрибутивног система у власништву Зајмопримца („ЕПС Дистрибуција д.о.о. Београд“) од електроенергетског предузећа Зајмопримца („ЈП Електропривреда Србије“), успостављањем и лиценцирањем одвојеног независног субјекта Зајмопримца („Електродистрибуција Србије д.о.о. Београд“), што је документовано Закључком о оснивању „Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд“, бр. 2460800-08.01-183456/1-22, од 28. априла 2022. године, овереним под бр. УОП-Т 12-2022, од 7. јула 2022. године.	Претходна активност #5 (i): Зајмопримац је одобрио трансформацију правне форме ЈП „Електропривреда Србије“ у акционарско друштво, што се доказује Одлуком Владе 05 бр. 023-3090/2023 од 6. априла 2023. године, објављеном у Службеном гласнику Зајмопримца, број 27/2023 од 7. априла 2023. године. Претходна активност #5 (ii): Министарство заштите животне средине издало је прве дозволе за емисију ГХГ термоенергетским, когенерационим електранама и топланама „Електропривреде Србије“ а.д., на основу претходно одобрених планова мониторинга емисија ГХГ, ради мерења и извештавања емисија угљеника „Електропривреде Србије“ а.д., на основу одредаба Закона о климатским променама, што се може видети у Листи издатих дозвола коју је објавило Министарство заштите животне средине.	Показатељ резултата #6: а) Оператор дистрибутивног система је у потпуности одвојен од производње и снабдевања. б) Проценат производње електричне енергије са одобреним системом праћења емисије угљеника.	а) Не (2021. год.) б) 0 (2021. год.)	а) Да (2025. год.) б) 95% (2025. год.)

Претходне активности за ДПЛ 1 и за ДПЛ 2		Резултати			
Претходна активност #7: Зајмопримац је: i) повећао покривеност повластицама за енергетски угрожене купце, што је документовано Уредбом о енергетски угроженом купцу (Уредба 05 бр. 110-9890/2022-1), уредно објављеној у Службеном гласнику Зајмопримца бр. 137/2022, од 9. децембра 2022. године; и (ii) одобрио преко Савета Агенције за енергетику повећање тарифе електричне енергије за гарантовано снабдевање ради постизања одрживих тарифних нивоа на средњи рок, што је документовано (а) Одлуком Савета Агенције за енергетику Републике Србије бр. 487/2022-D-02/1, од 28. јула 2022. године, уредно објављеној у Службеном гласнику Зајмопримца бр. 83/2022, од 28. јула 2022. године; и (б) Одлуком бр. 791/2022-D-02/1, од 28. новембра 2022. године, уредно објављеној у Службеном гласнику Зајмопримца бр. 131/2022, од 29. новембра 2022. године.		Показатељ резултата #7: (а) Удео домаћинства којима је рачун за потрошњу електричне енергије смањен у оквиру програма заштите енергетски угроженог купца.	а) 2,7% (2021. год.)	а) 6,4% (2025. год.)	
		(б) Проценат повећања просечне цене електричне енергије за потрошаче који имају право на гарантовано снабдевање по регулисаној цени (домаћинства и мањи потрошачи).	б) 3,4% (2021. год.)	б) 15% (2025. год.)	
Стуб III – Развојни циљ Програма Ц: Ојачавање правног оквира за ублажавање утицаја ГХГ и управљање загађењем					

Претходне активности за ДПЛ 1 и за ДПЛ 2		Резултати		
Претходна активност #8: Зајмопримац је увео систем праћења, извештавања и верификације за индустријска постројења у циљу усклађивања са Системом трговине емисијама ЕУ што је документовано (i) Уредбом о врстама активности и гасовима са ефектом стаклене баште за које се прибавља дозвола за емисију (Уредба 05 бр. 110-817/2022), уредно објављеној у Службеном гласнику Зајмопримца бр. 13/2022, од 4. фебруара 2022. године; и (ii) Правилником о верификацији и акредитацији верификатора извештаја о емисијама гасова са ефектом стаклене баште (Правилник број: 110-00-00057/2021-04), уредно објављеним у Службеном гласнику Зајмопримца бр. 107/2021, од 12. новембра 2021. године.	Претходна активност #6: Зајмопримац је створио правни и институционални амбијент за јачање праћења и извештавања о емисијама ГХГ у целој привреди, о чему сведочи: 1) Правилник о садржини Националног инвентара гасова са ефектом стаклене баште, објављен у Службеном гласнику Зајмопримца бр. 55/2023 од 7. јула 2023. године; 2) Уредбом о врстама података, органима и организацијама које достављају податке, објављеној у Службеном гласнику Зајмопримца бр. 43/2023 од 5. маја 2023. године; 3) Правилник о мониторингу и извештавању о емисијама гасова са ефектом стаклене баште ГХГ који је омогућио операционализацију националне МРВ ИТ платформе као и система издавања дозвола за ГХГ (објављен у Службеном гласнику Зајмопримца бр. 118/2023 од 28. децембра 2023. године); и 4) доношење и објављивање првог Националног инвентара емисија гасова са ефектом стаклене баште, што је утврђено Одлуком Владе 05 бр. 353-11715/2024-2 од 5. децембра 2024. године.	Показатељ резултата #8: а) Проценат ГХГ дозвола издатих у односу на број поднетих захтева од стране оператера.	а) 0% (2020. год.)	а) 40% (2025. год)
		б) Успостављање ИТ алата за издавање ГХГ дозвола. ц) Број обука намењених изградњи капацитета за оператере постројења и надлежне органе.	б) Не (2020. год.) ц) 0 (2020. год.)	б) Да (2025. год) ц) 7 (2025. год)
Претходна активност #9: Зајмопримац је усагласио националне политике и прописе са Оквирном директивом о отпаду ЕУ, што је документовано (i) усвајањем Програма управљања отпадом у Републици Србији и Акционим планом Закључком Владе 05 бр. 353-588/2022-1, уредно објављеним у Службеном гласнику Зајмопримца бр.	Претходна активност #7 (i): Зајмопримац је развио стратешки и законодавни оквир за управљање муљем како би се ускладио са одредбама за управљањем муљем ЕУ законодавства, о чему сведоче: 1) Национални програм управљања муљем и акциони план, објављен у Службеном гласнику Зајмопримца бр. 84/2023 од 5. октобра 2023. године, и 2) Уредба о начину и	Показатељ резултата #9: а) Приступ становништва санитарним депонијама у Републици Србији;	а) 42% (2021. год.)	а) 55% (2025. год)

Претходне активности за ДПЛ 1 и за ДПЛ 2		Резултати		
12/2022, од 1. фебруара 2022. године, и (ii) подношењем Народној скупштини измене и допуне Закона о управљању отпадом, Закључком Владе 05 бр. 011-10810/2022-2, од 30. децембра 2022. године.	поступку управљања муљем из постројења за пречишћавање комуналних отпадних вода, објављена у Службеном гласнику Зајмопримца бр. 103/2023, од 21. новембра 2023. године. Претходна активност #7 (ii): Зајмопримац је усвојио законе потребне за еколошки прихватљиво управљање и повећао стопе поновне употребе и рециклаже грађевинског отпада усвајањем Уредбе о начину и поступку управљања отпадом од грађења и рушења, објављена у Службеном гласнику Зајмопримца бр. 93/2023, од 27. октобра 2023. године, исправљеном у складу са исправком бр. 94/2023, од 30. октобра 2023. године.	б) Број несанитарних депонија које су у поступку санације; ц) Вишеструке опције управљања/одлагања канализационог муља створене у српском стратешком и законском оквиру.	б) 0 (2020. год.) ц) Не (2020. год.)	б) 4 (2025. год) ц) Да (2025. год.)
Претходна активност #10: Зајмопримац је ускладио националне политике и прописе са Директивом ЕУ о националним максималним емисијама и Оквирном директивом о квалитету ваздуха, што је документовано усвајањем Програма заштите ваздуха у Републици Србији за период од 2022. до 2030. године и Акционог плана, укључујући конкретне интервенције којима се решавају емисије средњих постројења за сагоревање, уредно објављеним у Службеном гласнику Зајмопримца бр. 140, од 22. децембра 2022. године.	Претходна активност #8: Зајмопримац је омогућио издавање емисионих дозвола путем новог онлајн портала доношењем: 1) Правилника о начину попуњавања захтева за издавање интегрисане дозволе објављеног у Службеном гласнику Зајмопримца број 4/2024 од 19. јануара 2024. године и 2) Правилника о садржини и изгледу интегрисане дозволе, објављен у Службеном гласнику Зајмопримца број 4/2024 од 19. јануара 2024. године.	Показатељ резултата #10: а) Удео средњих постројења за сагоревање (МПЦ) са топлотном снагом од 1 до 50 MW од укупног броја МПЦ регистрованих у Националном регистру извора загађења. б) Број издатих интегрисаних дозвола.	а) 0 (2020. год.) б) 36 (2020. год.)	а) 35% (2025. год.) б) 55 (2025. год.)

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредби члана 99. став 1. тачка 4. Устава Републике Србије, којом је прописано да Народна скупштина потврђује међународне уговоре кад је законом предвиђена обавеза њиховог потврђивања.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ПОТВРЂИВАЊЕ ПОСЕБНОГ СПОРАЗУМА

Разлози за потврђивање Посебног споразума о Другој кредитној линији бр. ЦРС1025 02 Е за финансирање Програмске операције за развојну политику зеленог раста у Србији између Републике Србије и Француске агенције за развој, потписаног у Београду, 4. јула 2025. године (у даљем тексту: Посебни споразум), садржани су у чињеници да је Француска агенција за развој одобрила зајам у износу до 135.000.000 евра Републици Србији, као зајмопримцу.

Према одредби члана 5. став 2. Закона о јавном дугу („Службени гласник РС”, бр. 61/05, 107/09, 78/11, 68/15, 95/18, 91/19 и 149/20) Народна скупштина, између осталог, одлучује о задуживању Републике путем узимања дугорочних кредита.

Такође, Народна скупштина потврђује уговоре којима се стварају финансијске обавезе за Републику Србију, у складу са одредбама члана 14. став 1. Закона о закључивању и извршавању међународних уговора („Службени гласник РС”, број 32/13).

Законом о буџету Републике Србије за 2025. годину („Службени гласник РС”, број 94/24) у члану 3. предвиђено је задуживање код Француске агенције за развој до износа од 135.000.000 евра за ДПЛ зајам за развојну политику зеленог раста – фаза 2 (у даљем тексту: Програм).

Реализација Програма започета је закључивањем Оквирног споразума број ЦРС1025 о кредитним линијама и Посебног споразума о Првој кредитној линији број ЦРС1025 01 Д за финансирање Програмске операције за развојну политику зеленог раста у Србији између Француске агенције за развој, као Зајмодавца и Републике Србије, као Зајмопримца, дана 26. јуна 2023. године у Београду, који су објављени у „Службеном гласнику РС – Међународни уговори”, број 6/23. Посебним споразумом о Првој кредитној линији број ЦРС1025 01 Д одобрен је зајам у износу до 135.000.000 евра који је у целости повучен 2023. године.

Прва фаза Програма кофинансирана је од стране Међународне банке за обнову и развој која је обезбедила зајам у износу до 149.900.000 евра и Немачке развојне банке KfW, Франкфурт на Мајни (у даљем тексту: „KfW”) у износу до 105.000.000 евра.

Програмски зајам за развојну политику зеленог раста (ДПЛ) – фаза 2 је други у серији од два зајма за развојне политике (ДПЛ), који заједно финансирају Међународна банка за обнову и развој, Француска агенција за развој (фра. Agence Française de Développement) (у даљем тексту: „AFD”) и KfW.

У складу са наведеним, Међународна банка за обнову и развој и Република Србија су дана 19. марта 2025. године потписале Споразум о зајму (Други зајам за развојну политику зеленог раста у Републици Србији) у износу до 153.700.000 евра. KfW и AFD ће, такође, кофинансирати други програмски зајам, свака по износ до 135.000.000 евра.

Циљ ове програмске серије кредита је да подржи напоре Владе у спровођењу реформи које су подржане предложеним другим Програмским зајмом за развојну политику зеленог раста и које су организоване у три стуба:

Стуб I: Усклађивање управљања фискалним питањима са климатском агендом

Реформе које су предузете у оквиру Стуба I обухватају прописану законску обавезу обележавања зелених ставки у буџету, кроз измене и допуне Закона о буџетском систему, као и повећану покривеност са родно одговорним буџетирањем. Израђена је Методологија за обележавање зелених расхода и сви неопходни обрасци и захтеви за извештавање, како би та методологија могла да почне да се примењује почевши од буџета за 2025. годину. У вези са родно одговорним буџетирањем, усвојен је годишњи план проширења обухвата на већи број буџетских корисника. Такође, проширен је обухват анализе могућих фискалних утицаја климатских промена и елементарних непогода.

Стуб II: Убрзање преласка на чисте изворе енергије

Усвајање свеобухватног пакета прописа до кога је дошло уз подршку активности ДПЛ 1, међу којима су нови Закон о обновљивим изворима енергије, нови Закон о енергетској ефикасности и рационалном коришћењу енергије и измене и допуне постојећих Закона о енергетици и Закона о рударству и геолошким истраживањима, представља значајан корак ка стварању чистијег и одрживијег сектора енергетике. У оквиру другог стуба ДПЛ2 пружа се подршка за израду и усвајање подзаконских аката за спровођење ових закона. Истовремено, наставља се са спровођењем тржишно оријентисаних реформи наших јавних предузећа која се баве енергетиком, док у постојећем кризном окружењу проширујемо обим подршке која се пружа енергетски угроженим домаћинствима. Током спровођења мера у оквиру Стуба II, спроведене су реформе за додатно унапређење подзаконских аката којима се уређују аукције за обновљиве изворе енергије (ОИЕ); подстицање унапређења енергетске ефикасности спровођењем методологије за енергетске прегледе и развојем правног оквира за еко-дизајн различитих енергетских производа, у складу са постојећим прописима ЕУ у овој области; реформу тржишта енергије. Поред тога, Акционарско друштво „Електропривреда Србије”, Београд (у даљем тексту: „ЕПС”) је израдило планове за праћење емисија гасова са ефектом стаклене баште (GHG) за потребе мерења и извештавања о емисијама ових гасова у најзначајнијим електранама ЕПС-а и другим енергетским постројењима. На основу тих планова праћења, ЕПС је добио и прве дозволе за емисије GHG, што је био кључни предуслов за смањење обима емисија у енергетским постројењима.

Стуб III: Побољшање правног оквира везаног за емисије гасова са ефектом стаклене баште (GHG) и управљање отпадом

Након што је 2021. године усвојен Закон о климатским променама, појачавају се напори да се омогући његова примена како би се убрзао прелазак на нискоугљеничну и климатски отпорну економију. У погледу климатских промена, усвојени су додатни подзаконски акти којима се омогућава операционализација система за мониторинг, извештавање и верификацију (енг. Monitoring, Reporting, and Verification - MRV) емисија GHG неопходног за национални инвентар GHG, као и за операционализацију националне информатичке MRV платформе за издавање дозвола за емисије гасова са ефектом стаклене баште. Такође, усвојен је Извештај о стању животне средине за 2023. годину који између осталог садржи и национални инвентар емисије гасова са ефектом стаклене баште. Затим, усвојен је Програм управљања муљем у Републици Србији са Акционим планом који је омогућио усвајање прописа којима се уређује управљање отпадним муљем. Поред тога, усвојена је и Уредба о начину и поступку управљања отпадом од грађења и рушења. У складу са Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине, почетком 2024. усвојена су два нова подзаконска акта: 1) Правилник о изменама Правилника о садржини и изгледу интегрисане дозволе („Службени гласник РС” бр. 30/06 и 4/24) и 2) Правилник о изменама Правилника о садржини, изгледу и начину попуњавања захтева за издавање интегрисане дозволе („Службени гласник РС” бр. 30/06, 32/16, 44/18 – др. закон и 4/24). Поред тога, за 2025. годину планира се успостављање информатичког система за пријем захтева и издавање интегрисаних дозвола електронским путем.

Закључком Владе 05 Број: 48-5587/2025-1 од 5. јуна 2025. године, утврђена је Основа за преговоре са Француском агенцијом за развој у вези са одобравањем

Програмског зајма за развојну политику зеленог раста (ДПЛ) – фаза 2 и одређен је преговарачки тим Републике Србије.

Током преговора разговарало се о будућим активностима које су неопходне да се спроведу како би се обезбедила несметана имплементација предметног програма, прецизиране су улоге ресорних министарстава у спровођењу Програма, договорени су услови и начин коришћења зајма и усаглашене су одредбе предметног споразума. Такође, стране су на преговорима договориле редослед активности које је потребно спровести пре потписивања предметног споразума, као и за његово ступање на снагу.

Након преговора, Влада је Закључком 05 Број: 48-6933/2025 од 3. јула 2025. године прихватила Извештај са преговора са Француском агенцијом за развој у вези са одобравањем Посебног споразума о Другој кредитној линији за финансирање Програмског зајма за развојну политику зеленог раста (ДПЛ) – фаза 2 и усвојила Нацрт посебног споразума о Другој кредитној линији бр. ЦРС1025 02 Е за финансирање Програмске операције за развојну политику зеленог раста у Србији између Републике Србије и Француске агенције за развој. На основу наведеног закључка Владе, дана 4. јула 2025. године потписан је Посебни споразум о Другој кредитној линији број ЦРС1025 02 Е за финансирање Програмске операције за развојну политику зеленог раста у Србији.

Министарство финансија ће бити надлежно за свеукупни надзор над спровођењем Програма и оцену имплементације предложене реформске агенде, као и координацију активности с другим надлежним министарствима и институцијама. Поред Министарства финансија, кључну улогу у спровођењу предметног програма ће имати Министарство рударства и енергетике и Министарство заштите животне средине.

Главну улогу у праћењу статуса реализације Програма ће имати Светска банка посредством надзорних мисија и праћењем показатеља резултата. Показатељи резултата ће се пратити на основу економских података и информација о усвојеним прописима које ће обезбедити одговарајући државни органи и комисије и који ће бити објављени у званичним изворима.

Посебним споразумом су дефинисани финансијски услови и начин на који ће се средства овог зајма користити и отплаћивати:

- директно задужење Републике: у износу од 135.000.000 евра;
- полугодишња отплата зајма, 15. април и 15. октобар сваке године;
- рок доспећа: девет година, укључујући период почека од две године, уз отплату главнице у 14 једнаких полугодишњих рата, од којих прва доспева 15. октобра 2027. године, а последња 15. априла 2034. године;
- приступна накнада: 0,25% на укупну главницу Посебног споразума о Другом кредиту и плаћа се из средстава Зајмопримца;
- накнада на неповучена средства износи 0,25% на годишњем нивоу;
- каматна стопа: шестомесечни EURIBOR + фиксна маржа која тренутно износи 0,60%, а за износе повлачења који су једнаки или преко 3.000.000,00 евра постоји могућност избора фиксне каматне стопе,
- рок расположивости зајма: средства зајма се могу повлачити до 20. фебруара 2026. године.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Одредбом члана 1. овог закона предвиђа се потврђивање Посебног споразума о Другој кредитној линији бр. ЦРС1025 02 Е за финансирање Програмске операције за развојну политику зеленог раста у Србији између Републике Србије и Француске агенције за развој, који је потписан у Београду, 4. јула 2025. године, у оригиналу на енглеском језику.

Одредба члана 2. овог закона садржи текст Посебног споразума о Другој кредитној линији бр. ЦРС1025 02 Е за финансирање Програмске операције за развојну

политику зеленог раста у Србији између Републике Србије и Француске агенције за развој, у оригиналу на енглеском језику и преводу на српски језик.

У одредби члана 3. Предлога закона уређује се ступање на снагу овог закона.

IV. ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ И ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА КОЈА НАСТАЈУ ИЗВРШАВАЊЕМ ЗАКОНА

За спровођење овог закона обезбеђивање се средства у буџету Републике Србије.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Разлози за доношење овог закона по хитном поступку, сагласно члану 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12 – пречишћен текст) произилазе из чињенице да је повлачење средстава за финансирање Програма условљено ступањем на снагу овог закона.